

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 16.01.2003, sp. zn. 12 Cmo 153/2002, ECLI:CZ:VSPH:2003:12.CMO.153.2002.1

Číslo: 32/2004

Právní věta: Jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle § 114b odst. 1 o. s. ř. ve stanovené lhůtě nevyjádřil ani v této lhůtě nesdělil soudu, jaký vážný důvod mu ve vyjádření brání, nemohl se soud při vydání rozsudku pro uznání (§ 153a odst. 3 o. s. ř.) zabývat později vznesenou námitkou započtení.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 16.01.2003

Spisová značka: 12 Cmo 153/2002

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: § 114b odst. 1 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem pro uznání ze dne 21. 1. 2002 uložil M ě s t s k ý s o u d v Praze žalovanému povinnost zaplatit žalobci 2 328 165 Kč s 10% úrokem z prodlení z částky 1 904 409 Kč od 20. 2. 2001 do zaplacení a 159 546 Kč na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že žalobce se domáhal zaplacení uvedené částky s příslušenstvím za dodané zboží dle kupní smlouvy, vyúčtované fakturami č. 1990246 ve výši 1 035 251 Kč, č. 1990279 ve výši 869 179 Kč, a úroků z prodlení, vyčíslených ke dni 19. 2. 2001. Dále uvedl, že vyzval žalovaného, aby se ve lhůtě do 30 dnů od doručení usnesení písemně vyjádřil k žalobě tak, aby z vyjádření bylo patrné, zda nárok uplatněný žalobou uznává co do důvodu a výše, a pokud nárok uplatněný žalobou zcela neuznává, aby uvedl všechny rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu. Současně žalovaného poučil o tom, že pokud se bez vážného důvodu na tuto výzvu včas nevyjádří a ani soudu v téže lhůtě nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu uplatňován, uznává, a že v takovém případě soud rozhodne ve věci samé rozsudkem pro uznání. Rovněž soud uvedl, že žaloba byla doručena žalovanému dne 15. 3. 2001 dle ustanovení § 47 o. s. ř. uložením na poště, a opakovaně i právnímu zástupci žalovaného dne 21. 5. 2001. Výzva k vyjádření byla žalovanému doručena do vlastních rukou dne 25. 9. 2001. Protože se žalovaný ve stanovené lhůtě k žalobě nevyjádřil, soud žalobě vyhověl rozsudkem pro uznání. O nákladech řízení rozhodl s odkazem na ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. a přiznal úspěšnému žalobci jejich náhradu ve výši celkem 159 546 Kč.

V odvolání žalovaný jednak namítá nesplnění předpokladů pro vydání rozsudku pro uznání, a to doručení žaloby řádně a včas před doručením usnesení, vydaného podle ustanovení § 114b o. s. ř., jednak se odvolává na uplatnění svých pohledávek proti žalobci v podání ve věci ze dne 14. 1. 2002. Žalovaný popírá, že by jak jemu, tak jeho právnímu zástupci, byla doručena žaloba podaná ve věci žalobcem. Žalovaný popírá, že by se v místě doručení, které definuje ustanovení § 47 odst. 1 o. s. ř., zdržoval, proto se mu nepodařilo žalobu doručit ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3 o. s. ř., přičemž postup podle ustanovení § 47 odst. 4 o. s. ř. nebyl soudem aplikován. Žaloba nebyla doručena ani právnímu zástupci žalovaného, neboť dne 21. 5. 2001 mu byla doručena jenom jedna stránka žaloby. Žalovaný se také domnívá, že usnesení vydané podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. je nutno doručovat nejen zástupcům s plnou mocí, nýbrž i samotným účastníkům. Usnesení vydané podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. však bylo doručeno pouze právnímu zástupci žalovaného. Žalovaný se rovněž domnívá, že není možno vynést rozsudek pro uznání v případě, že by žalovaný při projednání věci nárok žalobce uznal, byly-li proti peněžitému nároku žalobce vzneseny žalovaným peněžité nároky a tyto byly uplatněny k započtení, což se v projednávané věci stalo. Navrhuje, aby odvolací soud rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V r o z s u d v Praze přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně podle § 212 a § 214 odst. 1 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné. Proto rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že návrhem ze dne 19. 2. 2001 se domáhal žalobce na žalovaném zaplacení 2 323 165 Kč s příslušenstvím kupní ceny dodaného zboží a rovněž vydání předběžného opatření v žalobou navrženém znění. O návrhu na vydání předběžného opatření bylo pravomocně rozhodnuto dne 31. 3. 2001. V průběhu řízení o uplatněném nároku na zaplacení kupní ceny dodaného zboží usnesením ze dne 26. 2. 2001 soud žalovaného vyzval, aby se k žalobě vyjádřil ve smyslu ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. Výzva spolu se žalobou byla doručena žalovanému dne 5. 3. 2001 uložením na poště. Podáním ze dne 4. 5. 2001, doručeným soudu dne 7. 5. 2001 žalovaný soudu sdělil, že je v řízení zastoupen advokátem. Právnímu zástupci žalovaného byla žaloba zaslána do vlastních rukou dne 21. 5. 2001. Usnesením ze dne 13. 9. 2001 soud žalovaného vyzval, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuznává, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení. Ke splnění výzvy stanovil žalovanému lhůtu 30 dnů od doručení a zároveň jej poučil, že jestliže se bez vážného důvodu na výzvu soudu včas nevyjádří a ani ve stanové lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu uplatňován, uznává. Usnesení bylo právnímu zástupci žalovaného doručeno dne 25. 9. 2001. Žalovaný ve stanovené 30 denní lhůtě své vyjádření k žalobě soudu nezaslal. V důsledku toho soud prvního stupně rozhodl ve věci podle § 153a odst. 1 a 3 o. s. ř. rozsudkem pro uznání. Podáním ze dne 14. 1. 2002 se žalovaný ve věci jednak písemně vyjádřil, jednak uplatnil námitku započtení ve výši 1 954 833 Kč.

Podle ustanovení § 205b o. s. ř. jsou u odvolání proti rozsudku pro uznání odvolacím důvodem jen vady uvedené v ustanovení § 201 odst. 2 písm. a) o. s. ř. a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jeho vydání (§ 153a o. s. ř.). Podle § 153a odst. 3 o. s. ř. rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5 o. s. ř.). Podle § 114b odst. 1 o. s. ř., vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, může předseda senátu žalovanému uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuznává, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení. K podání vyjádření určí lhůtu, která nesmí být krajší než 30 dnů. Podle odstavce 5 citovaného ustanovení, jestliže se žalovaný bez

vážného důvodu na výzvu soudu včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu uplatňován, uznává. O tomto následku musí být poučen.

Odvolací soud zjistil, že v dané věci soud prvního stupně rozhodl v souladu s ustanovením § 153a odst. 3 o. s. ř. rozsudkem pro uznání. Jak bylo z obsahu spisu zjištěno, na výzvu soudu učiněnou dle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. se žalovaný nevyjádřil. Pak lze mít za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatněn, uznal. V daném případě nastala fikce uznání dle citovaných ustanovení a soud prvního stupně musel ve věci rozhodnout rozsudkem pro uznání. V odvolání žalovaný neuvedl žádné odvolací důvody uvedené v ustanovení § 205 odst. 2 písm. a) o. s. ř.

Tvrzení odvolatele, že ani žalovanému, ani právnímu zástupci, nebyla doručena žaloba, není obsahem spisu prokázáno. Podle § 47 odst. 3 o. s. ř., upravujícího doručování právními osobám, nebyl-li na adrese sídla (§ 2 odst. 3 obch. zák.) zastížen nikdo, kdo by byl oprávněn písemnost převzít, ačkoliv se právní osoba v místě doručování zdržuje, písemnost se uloží a právní osoba se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedla. Nevyzvedne-li si zásilku ten, kdo je oprávněn písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, převzít, do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl. Obsahem spisu je osvědčeno doručení žaloby žalovanému dne 15. 3. 2001 uložení na poště. Z údajů pošty na vrácené zásilce není zřejmé, že by se žalovaný na uvedené adrese nezdržoval, proto pro postup podle ustanovení § 47 odst. 4 nebylo důvodu. Tvrzení žalovaného, že se na adrese nezdržoval, není ničím odůvodněno, zejména uvedením adresy, na které se zdržoval a ze které v době doručování skutečně statutární orgán řídil svou právní osobu, aby mohlo být jeho tvrzení navrženým důkazem prokázáno. Ani z obsahu spisu nevyplývá jiná adresa sídla žalovaného. Jiná adresa sídla není ani uvedena na plné moci, kterou žalovaný udělil k zastupování právnímu zástupci. Na čl. 20 je pak osvědčeno doručení žaloby právnímu zástupci žalovaného dne 21. 2. 2001 do vlastních rukou. Není naopak prokázáno tvrzení odvolatele, že by právní zástupce žalovaného obdržel neúplnou žalobu, navržením relevantních důkazů např. o tom, že žádal soud o zaslání úplného textu žaloby.

Názor odvolatele, že usnesení vydané podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. by kromě zástupci účastníka s procesní plnou mocí mělo být doručováno ještě také samotnému účastníku, není správný, jak vyplývá z ustanovení § 49 odst. 1 o. s. ř. Zákon nestanoví povinnost doručovat usnesení vydané podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. kromě zástupci účastníka s procesní plnou mocí ještě také samotnému účastníku.

Žalovaný rovněž namítal, že v dané věci, kdy uplatnil k započtení své pohledávky proti pohledávce, uplatněné žalobou, není možno vynést rozsudek pro uznání. Odvolací soud zjistil, že námitku započtení své pohledávky ve výši 1 954 833 Kč žalovaný uplatnil podáním ze dne 14. 1. 2002, tedy po uplynutí 30 denní lhůty stanovené dle § 114b odst. 1 o. s. ř., která skončila dne 26. 10. 2001. Soud prvního stupně se jí proto nemusel zabývat a naopak musel ve věci rozhodnout rozsudkem podle fikce uznání.

Odvolací soud dospěl k závěru, že v daném případě není dán zákonný důvod ke zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení, neboť byly splněny podmínky pro rozhodnutí věci rozsudkem pro uznání. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. potvrdil.